Pigeon, Patrick (2005), ***Géographie critique des risques**, Editura Economica & Antropos, Paris, 217 p.*

Géographie critique des risques, semnată de o personalitate în lumea ştiinţifică franceză, profesorul Patrick PIGEON, de la Universitatea Savoia, cercetător al Laboratorului EDYTEM (CNRS), este destinată cercetătorilor şi amenajiştilor. Lucrarea prezintă un bilanţ al cercetărilor actuale asupra disfuncţionalităţilor spaţiului geografic, disfuncţionalităţi induse de cauze naturale şi antropice. Prezentarea unui bilanţ critic al riscurilor percepute de administraţie, de comunitate şi de cercetătorii geografi reprezintă tema centrală a studiului. Profesorul Pigeon expune o interpretare geografică a riscurilor, ce ia în considerare, problemele identificate în teren şi măsurile ori soluţiile ce trebuie aplicate. Nu este suficient să interpretezi o situaţie critică din teren, o disfuncţie apărută în sistemul geografic, ci trebuie să instrumentezi cazul, să găseşti mijloacele şi metodele de a preveni apariţia situaţiei de risc, dar şi să găseşti metode adecvate de a conştientiza comunitatea afectată sau posibil de a fi afectată de un hazard.

Lucrarea este structurată în cinci părţi: avantajele şi limitele studiului segmentat în geografia riscurilor; condiţionările în geografia riscurilor favorizează menţinerea segmentării; condiţionările geografiei riscurilor: urbanizarea; politică şi moşteniri în geografia riscurilor; provocările studiului sistemic în geografia riscurilor. Prima parte abordează aspectele noţionale ale geografiei riscurilor, respectiv: definiţii geografice ale riscurilor, răspunsul clasic al abordărilor segmentate sau analitice, ambiguitatea binomului hazard (aléa) - vulnerabilitate, tipologia riscurilor (riscuri naturale, riscuri legate de incendii), experienţa terenului şi limitele studiului analitic sau factorial. A doua parte insistă asupra condiţionărilor geografice şi juridico-politice care favorizează segmentarea studiilor de risc, respectiv opoziţia dintre geografia fizică şi umană, reflectată în abordarea dială a fenomenelor de risc, şi dificultăţile depăşirii limitelor acestui dualism al cunoaşterii geografice, incertitudinea unui vocabular juridic al riscurilor. Partea a treia este dedicată interesului urbaniştilor, amenajiştilor pentru înţelegerea conţinutului geografic al riscurilor şi limitelor urbanizării. Conexiunea între cele două grupuri de specialişti ai investigării ştiinţifice a spaţiului geografic presupune utilizarea unui limbaj comun. Autorul asociază urbanizarea cu creşterea situaţiilor de risc, afirmând că urbanizarea tinde să favorizeze gestiunea riscurilor şi difuzia acestora. Un alt aspect ce suscită interes este analizat în subcapitolul 3.2, intitulat *Riscuri, urbanizare şi spaţii rurale*. Riscurile apropie comunităţile rurale de cele urbane, întrucât peisajele şi structurile agrare sunt evaluate prin prisma riscurilor geografice susceptibile de a se produce ori înregistrate. Riscurile naturale nu exclud niciodată urbanizarea, iar urbanizarea este un proces ce presupune schimbări globale în geosistem. Politica şi moştenirile în geografia riscurilor, partea a patra,

RISCURI ŞI CATASTROFE VOL. V, NR. 5 / 2006

aduce în atenția geografilor interesul politic pentru geografia riscurilor. Autorul reliefează mutațiile intervenite în cunoaşterea şi investigația riscurilor după internaționalizarea efectelor acestora (tsunami, cutremure, vulcanism, inundații, alunecări de teren, avalanşe, terorism, malnutriție, deşertificare, epidemii şi pandemii, etc). Moştenirea în gestionarea riscurilor este o opțiune a civilizației şi politicii teritoriale, de unde şi necesitatea, subliniază autorul, de a formaliza relațiile dintre parametrii constitutivi ai riscurilor. Ultima parte a lucrării este destinată provocărilor "lansate"de abordarea sistemică în *Geografia riscurilor*. Autorul invită la analiză şi reflectare asupra conceptului de pagubă, demersului *a posteriori* în geografia riscurilor, responsabilitate, anacronism şi relativism cultural, constrângeri teoretice, etc.

Lucrarea se constituie într-un veritabil "barometru" al cunoaşterii ştiințifice a problematicii riscurilor, *văzute* prin *ochii şi rațiunea* unui distins cercetător şi profesor francez, Monsieur Le Professeur dr. Patrick Pigeon. Ea suplineşte un segment substanțial din preocupările şcolii franceze şi se constituie un reper util în investigația riscurilor la scară planetară, servind deopotrivă şi specialiştilor români cu preocupări în investigarea riscurilor geomorfice, hidrice, climatice, antropice.

IOAN AUREL IRIMUŞ

RISCURI ŞI CATASTROFE
Vol. V, Nr. 3 / 2006